विकिस्रोतः

ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 03/അധ്യായഃ 01

< ദേവീഭാഗവതപുരാണമ് | സ്കന്ധഃ 03

ഭുവനേശ്വരീവർണനമ്

ജനമേജയ ഉവാച -

ഭഗവൻ ഭവതാ പ്രോക്തം യജ്ഞമമ്ബാഭിധം മഹത് .

സാ കാ കഥം സമുത്പന്നാ കുത്ര കസ്മാച്ച കിംഗുണാ .. 1 ..

കീദൃശശ്ച മഖസ്തസ്യാഃ സ്വരൂപം കീദൃശം തഥാ .

വിധാനം വിധിവദ്ബ്രൂഹി സർവജ്ഞോഽസി ദയാനിധേ .. 2 ..

ബ്രഹ്മാണ്ഡസ്യ തഥോത്പത്തിം വദ വിസ്തരതസ്തഥാ .

യഥോക്തം യാദൃശം ബ്രഹ്മന്നഖിലം വേത്സി ഭൂസുര .. 3 ..

ബ്രഹ്മാ വിഷ്ണുശ്ച രുദ്രശ്ച ത്രയോ ദേവാ മയാ ശ്രുതാഃ .

സൃഷ്ടിപാലനസംഹാരകാരകാഃ സഗുണാസ്ത്വമീ .. 4 ..

സ്വതന്ത്രാസ്തേ മഹാത്മാനഃ പാരാശര്യ വദസ്വ മേ .

ആഹോസ്വിത്പരതന്ത്രാസ്തേ ശ്രോതുമിച്ഛാമി സാമ്പ്രതമ് .. 5 ..

മൃത്യുധർമാശ്ച തേ നോ വാ സച്ചിദാനന്ദരൂപിണഃ .

അധിഭൂതാദിഭിര്യുക്താ ന വാ ദുഃഖൈസ്ത്രിധാത്മകൈഃ .. 6 ..

കാലസ്യ വശഗാ നോ വാ തേ സുരേന്ദ്രാ മഹാബലാഃ .

കഥം തേ വൈ സമുത്പന്നാ കസ്മാദിതി ച സംശയഃ .. 7 ..

ഹർഷശോകയുതാസ്തേ വൈ നിദ്രാലസ്യസമന്വിതാഃ .

സപ്തധാതുമയാസ്തേഷാം ദേഹാഃ കിം വാന്യഥാ മുനേ .. 8 ..

കൈർദ്രവ്യൈർനിർമിതാസ്തേ വൈ കൈർഗുണൈരിന്ദ്രിയൈസ്തഥാ .

ഭോഗശ്ച കീദൃശസ്തേഷാം പ്രമാണമായുഷസ്തഥാ .. 9 ..

നിവാസസ്ഥാനമപ്യേഷാം വിഭൂതിം ച വദസ്വ മേ .
ശ്രോതുമിച്ഛാമ്യഹം ബ്രഹ്മൻ വിസ്തരേണ കഥാമിമാമ് .. 10 ..

വ്യാസ ഉവാച -
ദുർഗമഃ പ്രശ്നഭാരോഽയം കൃതോ രാജംസ്ത്വയാഽധുനാ .
ബ്രഹ്മാദീനാം സമുത്പത്തിഃ കസ്മാദിതി മഹാമതേ .. 11 ..
ഏതദേവ മയാ പൂർവം പൃഷ്ടോഽസൗ നാരദോ മുനിഃ .
വിസ്മിതഃ പ്രത്യുവാചേദമുത്ഥിതഃ ശൃണു ഭൂപതേ .. 12 ..
കസ്മിംശ്ച സമയേ ചാഹം ഗങ്ഗാതീരേ സ്ഥിതം മുനിമ് .
അപശ്യം നാരദം ശാന്തം സർവജ്ഞം വേദവിത്തമമ് .. 13 ..
ദൃഷ്ട്വാഹം മുദിതോ ഭൂത്വാ പാദയോരപതം മുനേഃ .
തേജാജ്ഞപ്തഃ സമീപേഽസ്യ സംവിഷ്ടശ്ച വരാസനേ .. 14 ..
ശ്രുത്വാ കുശലവാർതാം വൈ തമപൃച്ഛം വിധേഃ സുതമ് .
നിർവിഷ്ടം ജാഹ്നവീതീരേ നിർജനേ സൂക്ഷ്മവാലുകേ .. 15 ..
മുനേഽതിവിതതസ്യാസ്യ ബ്രഹ്മാണ്ഡസ്യ മഹാമതേ .
കഃ കർതാ പരമഃ പ്രോക്തസ്തന്മേ ബ്രൂഹി വിധാനതഃ .. 16 ..
കസ്മാദേതത്സമുത്പന്നം ബ്രഹ്മാണ്ഡം മുനിസത്തമ .
അനിത്യം വാ തഥാ നിത്യം തദാചക്ഷ്വ ദ്വിജോത്തമ .. 17 ..
ഏകകർതൃകമേതദ്വാ ബഹുകർതൃകമന്യഥാ .
അകർതൃകം ന കാര്യം സ്യാദ്വിരോധോഽയം വിഭാതി മേ .. 18 ..
ഇതി സന്ദേഹസന്ദോഹേ മഗ്നം മാം താരയാധുനാ .
വികല്പകോടീഃ കുർവാണം സംസാരേഽസ്മിൻ പ്രവിസ്തരേ .. 19 ..
ബ്രുവന്തി ശംകരം കേചിന്മത്വാ കാരണകാരണമ് .
സദാശിവം മഹാദേവം പ്രലയോത്പത്തിവർജിതമ് .. 20 ..
ആത്മാരാമം സുരേശം ച ത്രിഗുണം നിർമലം ഹരമ് .
സംസാരതാരകം നിത്യം സൃഷ്ടിസ്ഥിത്യന്തകാരണമ് .. 21 ..

അന്യേ വിഷ്ണും സ്തുവന്ത്യേനം സർവേഷാം പ്രഭുമീശ്വരമ് .

പരമാത്മാനമവ്യക്തം സർവശക്തിസമന്വിതമ് .. 22 ..

ഭുക്തിദം മുക്തിദം ശാന്തം സർവാദിം സർവതോമുഖമ് .

വ്യാപകം വിശ്വശരണമനാദിനിധനം ഹരിമ് .. 23 ..

ധാതാരം ച തഥാ ചാന്യേ ബ്രുവന്തി സൃഷ്ടികാരണമ് .

തമേവ സർവവേത്താരം സർവഭൂതപ്രവർതകമ് .. 24 ..

ചതുർമുഖം സുരേശാനം നാഭിപദ്മഭവം വിഭുമ് .

സ്രഷ്ടാരം സർവലോകാനാം സത്യലോകനിവാസിനമ് .. 25 ..

ദിനേശം പ്രവദന്ത്യന്യേ സർവേശം വേദവാദിനഃ .

സ്തുവന്തി ചൈവ ഗായന്തി സായം പ്രാതരതന്ദ്രിതാഃ .. 26 ..

യജന്തി ച തഥാ യജ്ഞേ വാസവം ച ശതക്രതുമ് .

സഹസ്രാക്ഷം ദേവദേവം സർവേഷാം പ്രഭുമുൽബണമ് .. 27 ..

യജ്ഞാധീശം സുരാധീശം ത്രിലോകേശം ശചീപതിമ് .

യജ്ഞാനാം ചൈവ ഭോക്താരം സോമപം സോമപപ്രിയമ് .. 28 ..

വരുണം ച തഥാ സോമം പാവകം പവനം തഥാ .

യമം കുബേരം ധനദം ഗണാധീശം തഥാപരേ .. 29 ..

ഹേരമ്ബം ഗജവക്ത്രം ച സർവകാര്യപ്രസാധകമ് .

സ്മരണാത്സിദ്ധിദം കാമം കാമദം കാമഗം പരമ് .. 30 ..

ഭവാനീം കേചനാചാര്യാഃ പ്രവദന്ത്യഖിലാർഥദാമ് .

ആദിമായാം മഹാശക്തിം പ്രകൃതിം പുരുഷാനുഗാമ് .. 31 ..

ബ്രഹ്മൈകതാസമാപന്നാം സൃഷ്ടിസ്ഥിത്യന്തകാരിണീമ് .

മാതരം സർവഭൂതാനാം ദേവതാനാം തഥൈവ ച .. 32 ..

അനാദിനിധനാം പൂർണാം വ്യാപികാം സർവജന്തുഷു .

ഈശ്വരീം സർവലോകാനാം നിർഗുണാം സഗുണാം ശിവാമ് .. 33 ..

വൈഷ്ണവീം ശാങ്കരീം ബ്രാഹ്മീം വാസവീം വാരുണീം തഥാ .

വാരാഹീം നാരസിംഹീം ച മഹാലക്ഷ്മീം തഥാദ്ഭുതാമ് .. 34 ..

വേദമാതരമേകാം ച വിദ്യാം ഭവതരോഃ സ്ഥിരാമ് .

സർവദുഃഖനിഹന്ത്രീം ച സ്മരണാത്സർവകാമദാമ് .. 35 ..

മോക്ഷദാം ച മുമുക്ഷൂണാം കാമദാം ച ഫലാർഥിനാമ് .

ത്രിഗുണാതീതരൂപാം ച ഗുണവിസ്താരകാരകാമ് .. 36 ..

നിർഗുണാം സഗുണാം തസ്മാത്താം ധ്യായന്തി ഫലാർഥിനഃ .

നിരംജനം നിരാകാരം നിർലേപം നിർഗുണം കില .. 37 ..

അരൂപം വ്യാപകം ബ്രഹ്മ പ്രവദന്തി മുനീശ്വരാഃ .

വേദോപനിഷദി പ്രോക്തസ്തേജോമയ ഇതി ക്വചിത് .. 38 ..

സഹസ്രശീർഷാ പുരുഷഃ സഹസ്രനയനസ്തഥാ .

സഹസ്രകരകർണശ്ച സഹസ്രാസ്യഃ സഹസ്രപാത് .. 39 ..

വിഷ്ണോഃ പാദമഥാകാശം പരമം സമുദാഹൃതമ് .

വിരാജം വിരജം ശാന്തം പ്രവദന്തി മനീഷിണഃ .. 40 ..

പുരുഷോത്തമം തഥാ ചാന്യേ പ്രവദന്തി പുരാവിദഃ .

നൈകോഽപീതി വദന്ത്യന്യേ പ്രഭുരീശഃ കദാചന .. 41 ..

അനീശ്വരമിദം സർവം ബ്രഹ്മാണ്ഡമിതി കേചന .

ന കദാപീശജന്യം യജ്ജഗദേതദചിന്തിതമ് .. 42 ..

സദൈവേദമനീശം ച സ്വഭാവോത്ഥം സദേദൃശമ് .

അകർതാസൗ പുമാൻപ്രോക്തഃ പ്രകൃതിസ്തു തഥാ ച സാ .. 43 ..

ഏവം വദന്തി സാങ്ഖ്യാശ്ച മുനയഃ കപിലാദയഃ .

ഏതേ സന്ദേഹസന്ദോഹാഃ പ്രഭവന്തി തഥാഽപരേ .. 44 ..

വികല്പോപഹതം ചേതഃ കിം കരോമി മുനീശ്വര .

ധർമാധർമവിവക്ഷായാം ന മനോ മേ സ്ഥിരം ഭവേത് .. 45 ..

കോ ധർമഃ കീദൃശോഽധർമശ്ചിഹ്നം നൈവോപലഭ്യതേ .

ദേവാഃ സത്ത്വഗുണോത്പന്നാഃ സത്യധർമവ്യവസ്ഥിതാഃ .. 46 ..

പീഡ്യന്തേ ദാനവൈഃ പാപൈഃ കുത്ര ധർമവ്യവസ്ഥിതിഃ .

ധർമസ്ഥിതാഃ സദാചാരാഃ പാണ്ഡവാ മമ വംശജാഃ .. 47 ..

ദുഃഖം ബഹുവിധം പ്രാപ്താസ്തത്ര ധർമസ്യ കാ സ്ഥിതിഃ .

അതോ മേ ഹൃദയം താത വേപത്യേതീവ സംശയേ .. 48 ..

കുരു മേഽസംശയം ചേതഃ സമർഥോഽസി മഹാമുനേ .

ത്രാഹി സംസാരവാർധേസ്ത്വം ജ്ഞാനപോതേന മാം മുനേ .. 49 ..

മജ്ജന്തം ചോത്പതന്തം ച മഗ്നം മോഹജലാവിലേ .. 50 ..

ഇതി ശ്രീദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം തൃതീയസ്കന്ധേ ഭുവനേശ്വരീവർണനം നാമ പ്രഥമോഽധ്യായഃ .. 1 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_03/അധ്യായഃ_01&oldid=75580"
ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

-